

Nordiska träskyddsklasser och produktkrav för impregnerat trä

Del 2: Gran (*Picea* spp)

NTR Dokument nr 1: 2011

Nordiska Träskyddsrådet 2011

NTR Dokument nr 1:2011

Nordiska träskyddsklasser och produktkrav för impregnerat trä

Del 2: Gran (*Picea* spp)

Fastställt av Nordiska Träskyddsrådet 2010-04-29

Första giltighetsdag 2011-01-01

1:a upplagan

Detta dokumentets originalspråk är svenska.

Innehåll

1	Bakgrund	3
2	Omfattning	3
3	Referenser	3
4	Klassindelning	4
5	Produktkrav	4
5.1	Träråvaran	4
5.2	Träskyddsmedel	4
5.3	Träskyddsklasser och krav på träskyddsbehandling	5
5.4	Bearbetning efter träskyddsbehandling	5
6	Märkning	5
7	Leverans	6
Bilaga		
	Sambandet mellan NTRs träskyddsklasser, EN 351-1 och EN 335-1	7

Nordiska träskyddsklasser och produktkrav för impregnerat trä Del 2: Gran (*Picea* spp)

1 Bakgrund

Den nordiska träskyddsindustrin har uttryckt önskemål om att utvidga NTRs klassificering av de kända och inarbetade träskyddsklasserna M, A, AB och B till att även omfatta träskyddsbehandling av gran. Nordiska Träskyddsrådet (NTR) har därför beslutat att utarbeta detta dokument, som definierar nordiska träskyddsklasser för gran inom ramen för föreliggande europeiska standarder. Dokumentet ersätter NTR rekommendationerna nr 7/90 och nr 8/91.

2 Omfattning

Detta dokument definierar två träskyddsklasser, GRAN och GW och specificerar motsvarande produktkrav för träskyddsbehandlat trä av gran (*Picea* spp), se EN 350-2.

Träskyddsklasserna avser endast skyddet mot biologisk nedbrytning. Eventuellt andra krav på det behandlade träet, t ex träkvalitet (sorteringsklass), bearbetning före träskyddsbehandling och leveransfuktkvot, skall specificeras separat.

3 Referenser

För odaterade referenser gäller senaste upplagan.

EN 335-1	Durability of wood and wood-based products. Definition of use classes Part 1. General
EN 350-2	Durability of wood and wood-based products – Natural durability of solid wood Guide to natural durability and treatability of selected wood species of importance in Europe
EN 351	Durability of wood and wood-based products. Preservative- treated solid wood Part 1. Classification of preservative penetration and retention Part 2. Guidance on sampling for the analysis of preservative- treated wood
EN 599-1	Durability of wood and wood-based products – Efficacy of preventive wood preservatives as determined by biological tests. Specification according to use class
ISO 2859-1	Sampling procedures for inspection by attributes Sampling schemes indexed by acceptable quality level (AQL) for lot-by-lot inspection.

NTR Document no 2	Conditions for approval of wood preservatives for industrial wood preservation in the Nordic countries Part 1. Pine and other permeable softwoods
NTR Dokument nr 3	Nordiska regler för kvalitetskontroll av impregnerat trä Del 2. Gran (<i>Picea</i> spp)

4 Klassindelning

Träskyddsbehandlad gran enligt detta dokument indelas i följande två träskyddsklasser: GRAN och GW.

Träskyddsklass GRAN avser endast följande produkter: panel för utomhusbruk, vindskivor, vattbräder, tegelläkt och spikläkt.

Träskyddsklass GW avser endast fönsterkomponenter.

Anm. Bräder för altandäck omfattas inte av träskyddsklass GRAN

Klassindelningen baseras på EN 351-1 och anknyter till de användningsklasser för trä och träbaserade produkter som definieras i EN 335-1.

För tillverkning av träskyddsbehandlat trä till träskyddsklasser enligt detta dokument förutsätts, utöver de krav som anges i avsnitten 5-7, att produktionsanläggningen är godkänd och produktionen underkastad kvalitetskontroll enligt NTR Dokument nr 3, del 2.

Sambandet mellan NTRs samtliga träskyddsklasser, EN 351-1 och EN 335-1 framgår av bilaga.

5 Produktkrav

5.1 Träråvaran

Träet får inte ha synliga angrepp av vedförstörande svampar eller andra mikroorganismer, som medför att det blir mjukt och förlorar i hållfasthet och/eller massa, och det skall vara fritt från bark och bast.

Torkning och konditionering av träet före träskyddsbehandling skall göras på ett sådant sätt, att det finns förutsättningar för att kraven för den aktuella klassen kan uppfyllas samt att träets egenskaper inte påverkas negativt med hänsyn till avsett användningsområde.

All bearbetning avseende klass GRAN skall så långt det är praktiskt möjligt göras före träskyddsbehandling.

Trä som behandlas till klass GW får inte vara vattenlagrat och skall vara färdigbearbetat före behandling.

5.2 Träskyddsmedel

Träskyddsmedlet skall vara godkänt av NTR för klass AB respektive klass B enligt NTR Dokument nr 2.

Anm 1. Nationella restriktioner, t ex att nationell miljömyndighet sätter maximal gräns för uppptagningen, kan begränsa användningen av NTR-godkända träskyddsmedel helt eller delvis.

Anm 2. En förteckning över godkända träskyddsmedel kan fås från NTRs sekretariat och är också tillgänglig på NTRs hemsida www.ntr-nwpc.com.

5.3 Träskyddsklasser och krav på träskyddsbehandling

Krav på träskyddsmedlets inträngning och upptagning för respektive träskyddsklass framgår av nedanstående schema:

Träskyddsklass	Krav på träskyddsbehandling		
	Inträngningsklass enligt EN 351-1	Analyszon	Upptagning av träskyddsmedel
GRAN	NP 1 inget krav på inträngning	Yttersta 3 mm	Enl NTRs krav för klass AB i analyszonen
GW	NP 1 inget krav på inträngning	Yttersta 3 mm	Enl NTRs krav för klass B i analyszonen

För upptagningen gäller att minst den upptagning som specificeras för respektive träskyddsmedel i NTRs godkännandebevis skall uppnås som ett genomsnitt för ett parti.

5.4 Bearbetning efter träskyddsbehandling

Om kapning, håltagning och annan mindre bearbetning är oundviklig före leverans från tillverkningsstället för träskyddsklass GRAN skall de bearbetade ytorna behandlas med ett lämpligt träskyddsmedel. Klassbeteckningen förloras om annan bearbetning görs, t ex klyvning eller annan långsgående bearbetning som hyvling och profilerling.

Om träskyddsbehandlat trä i klass GW bearbetas före leverans från tillverkningsstället förloras klassbeteckningen.

6 Märkning

Producenter som tillverkar träskyddsbehandlat trä och är anslutna till kvalitetskontroll enligt detta dokument har rätt och skyldighet att märka sin produktion med NTRs kvalitetsmärken enligt nedan:

Träskyddsklass	NTRs kvalitetsmärke	Färgkoder
GRAN		Orange
GW		Brun

Form och proportioner skall överensstämma med avbildade märken, och storleken skall anpassas till det sätt på vilket virket märks.

Anm. Särskilda, nationella krav på märkningen kan förekomma, och regler för märkningen framgår av NTR Dokument nr 3, del 2.

7 Leverans

Vid leverans skall träskyddsbehandlat trä enligt detta dokument uppfylla följande krav:

- För trä som behandlats med vattenlösliga träskyddsmedel skall träskyddsmedelstillverkarens anvisningar angående efterbehandling, t ex fixering, följas före leverans
- Lättflyktiga, organiska lösningsmedel skall i huvudsak ha avdunstat från virket

Vidare skall eventuella krav från köpare, eller krav avseende leveransstillstånd (t ex ströläggning, leveransfuktkvot) samt miljö- och arbetsmiljökrav angivna i nationella regelverk, vara uppfyllda.

Bilaga (informativ)

Sambandet mellan NTRs träskyddsklasser, EN 351-1 och EN 335-1

Inträngningsklass enligt EN 351-1		Sambandet mellan användningsklasserna UC 1 – UC 5 enligt EN 335-1 och träskyddsklasserna M, A, AB, B, GRAN och GW				
Klass	Krav på inträngning	UC 1	UC 2	UC 3	UC 4	UC 5
NP 1	Ingen			GRAN GW		
NP 2	Min 3 mm i splintved					
NP 3	Min 6 mm i splintved			B**		
NP 4*	Min 25 mm					
NP 5	Hela splintveden			AB**	A**	M**
NP 6	Hela splintveden + 6 mm i exponerad kärnved					

* Gäller endast rundvirke av svårt impregnerbara träslag, dvs tillhörande impregnerbarhetsklasserna 3-4 enligt EN 350-2

** Se NTR Dokument Nr 1, del 1, som gäller furu och andra lätt impregnerbara träslag.